

Markkinatutkimusalan eettinen neuvosto TEN

SMTS 20.11.2013

Tina Wessman
Eettinen asiamies

tina@romedia.fi

Aiheita tänään:

- Markkinatutkimusalan eettinen neuvosto
- TEN:in toimintaa ohjaava säännöstö
- Käsittelyprosessi
- Pitääkö kaikki erimielisyydet ilmoittaa asiamiehelle?

Markkinatutkimusalan eettinen neuvosto

Toiminnan tavoite

- TEN:in toiminnan tavoitteena on varmistaa, että suomalaisten markkinatutkimusalan toimijoiden **tekemä** tai **hankkima** markkinatutkimus on markkinatutkimukseen liittyvän lainsäädännön ja toimintaa ohjaavien periaatteiden mukaista.
- Itsesäätelytoimintaa ohjaavat periaatteet pohjautuvat Efamron itsesäätelyn yhteisiin periaatteisiin ja organisaatio pohjautuu Efamron laatimaan suositukseen.

Perustajajäsenet

- Elokuussa 2013 toimintansa aloittaneen TEN:in perustajajäseniä ovat
 - Markkinatutkimusliitto SMTL
 - Suomen Markkinointitutkimusseura SMTS
 - Mainostajien Liitto
- Kullakin perustajajäsenistä on neuvostossa yksi jäsen.
- Neuvoston muut jäsenet ja eettinen asiamies valitaan perustajajäsenten yhteisellä päätöksellä.

Organisaatio

- Neuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.
- Kullakin jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.
- TEN:in puheenjohtajan tulee olla oikeustieteen maisterin tutkinnon suorittanut henkilö.
- Yhden jäsenen tulee olla korkeakoulututkinnon suorittanut markkinoinnin tieteellinen asiantuntija.

Eettinen asiamies

- Eettiseksi asiamieheksi valitaan henkilö, jolla on markkinatutkimusalan tuntemus.
- Asiamies ei ole neuvoston jäsen, mutta hänellä on puhe- ja läsnäolo-oikeus kokouksissa.
 - Asiamies toimii kokousten valmistelijana ja kokouksissa esittelijänä.
 - Asiamies toimii myös neuvoston sihteerinä.

Jäsenet 2013 alkavalla toimikaudella

Tieteellinen asiantuntija (varapj):
professori Jaakko Aspara, Aalto yliopisto

SMTL:
puheenjohtaja
Juha Aalto

Eettinen asiamies:
Tina Wessman

SMTS:
puheenjohtaja
Jukka Saarenpää

Mainostajien Liitto:
toimitusjohtaja
Ritva Hanski-Pitkäkös

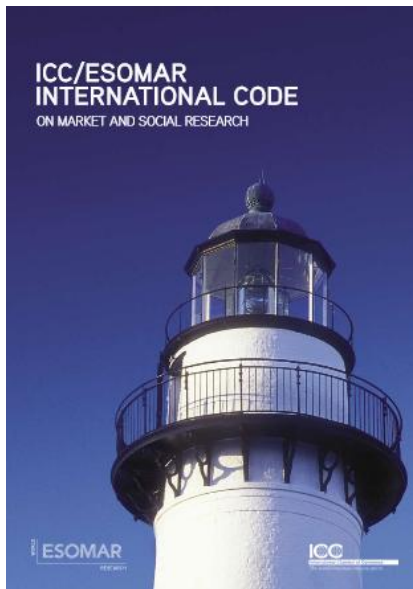
Puheenjohtaja:
pääsihteeri Marja-Leena Mansala, IPR University Center

TEN:in toimintaa ohjaava säännöstö

Toiminnan perusta

- TEN:in ja asiamiehen lausuntojen perustana ovat ICC/Esomarin kansainväliset markkinointi- ja yhteiskunnallisen tutkimuksen perusperiaatteet sekä ne ohjeet, joita ESOMAR laatii em. sääntöjen soveltamisen tukemiseksi.

<http://www.esomar.org>

Mitä ja kenelle?

- Neuvosto ja asiamies ottavat kantaa **kaikkiin** sellaisiin markkinatutkimusalan toimintatapoihin, joiden voidaan katsoa rikkovan alan kansainvälisiä ja kansallisia sopimuksia ja käytännesääntöjä.
- Käytännesäännöt koskevat
 - **kaikkia tutkimusyrittäjiä**
 - myös sellaisia tutkimuksia, joita **yrietykset tekevät itse** (käyttämättä tutkimusyrittäjästä apuna).
- Neuvostoon ja asiamiehelle voivat asioita jättää käsiteltäväksi sekä kuluttajat että yritykset, järjestöt ja muut organisaatiot.

Käsittely

- Asia pannaan vireille kirjallisesti.
 - Lausuntopyynnössä tulee selvästi esittää perustelut pyydetylle lausunnonle ja pyyntöön voi liittää lisäselvityksiä liitteiksi.
 - Asiamies tai TEN voi halutessaan pyytää lisäselvityksiä asiasta.
- Mikäli käsiteltävä asia liittyy jollain tavoin TEN:in jäsenen edustaman organisaation liiketoimintaan tms. tulee tämän **jäävätä itsensä.**
- TEN:in vireille tulleet asiat ovat kokonaisuudessaan **luottamuksellisia.**
- TEN voi myös ottaa asian omasta aloitteestaan käsiteltäväksi, kun katsoo siihen olevan aihetta.

Lausunnot

- Kaikki lausunnot annetaan kirjallisesti.
 - Lausuntoon liitetään perustelut kannanotolle, päätös sekä tieto siitä, ketkä ovat päätöksen tehneet ja mahdolliset eriävät mielipiteet.
 - Lausunnon allekirjoittavat asiamies tai/ja TEN:in puolesta puheenjohtaja.
- Lausunnot annetaan asian osapuolille tiedoksi.
- Lausunnot julkaistaan TEN:in nettisivuilla.
 - Julkaisu nimettömänä, ellei TEN toisin päättä.

Sanktiot

- Mikäli osapuolet **eivät** noudata lausuntoa ja ryhdy tarvittaviin toimenpiteisiin asian saattamiseksi ICC/Esomarin kansainvälisten Markkinatutkimussääntöjen mukaiseksi, ja milloin TEN katsoo, että asialla on merkittävää painoarvoa toimialalle ja sen hyvälle maineelle, voi TEN halutessaan:
 - lähettää lausunnon tiedoksi toimialajärjestöille
 - ESOMAR-sääntöihin liittyvissä asioissa, lähettää lausunnon ESOMARille Amsterdamiin
 - lähettää lausunnon ICC:lle (Kv. Kauppakamari Pariisissa)
 - antaa lausunnon tiedoksi tiedotusvälineille julkaisemista varten.

Käsittelyprosessi

Vireillejätö

Vireillejätö

Asia pannaan vireille kirjallisesti. Lausuntopyyntöä ei voi tehdä anonyymisti.

Arviointi

Asiamies arvioi kuuluuko asia TEN:in toimivaltaan.

Etenemispätös

KYLLÄ: Asia siirtyy käsittelyyn.

EI: Hakijalle ilmoitetaan ja hänet ohjataan tarvittaessa eteenpäin

TEN-prosessi päättyy

Käsittely

Etenemispäätös = KYLLÄ

Muilta kuin yksityishenkilöiltä
veloitetaan vireillepanomaksu.

Asiamies antaa lausuntopyynnön
tiedoksi TEN:in jäsenille.

Asiamies antaa lausuntopyynnön
tiedoksi sen kohteelle.

Asian käsittely

Asiamies pyytää lisätietoa / vastineen.

Jos asia niin vaatii, niin se viedään TEN:in käsittelyyn.

*Jos asia vaatii erityistä tulkintaa tai on luonteeltaan ennakkotapauksen kaltainen, se viedään **aina** TEN:in ratkaistavaksi.*

Lausunnon valmistelu

ASIAMIESLAUSUNTO: Asiamies perehtyy asiaan ja
keskustelee tarvittaessa TEN:in puheenjohtajan kanssa.

TEN-LAUSUNTO: Asiamies valmistelee asian TEN:in
käsittelykokoukseen.

Lausunto

Lausunnon käsittely

ASIAMIESLAUSUNTO: Asiamies kirjoittaa lausunnon.

TEN-LAUSUNTO: Asiamies esittelee asian TEN:ille kokouksessa. Neuvosto päättää lausunnon.

Lausunnon anto (Lausunto on aina kirjallinen)

ASIAMIESLAUSUNTO: Asiamies allekirjoittaa lausunnon ja toimittaa sen osapuolille sekä TEN:in jäsenille tiedoksi.

TEN-LAUSUNTO: Puheenjohtaja ja asiamies allekirjoittavat lausunnon, joka toimitetaan osapuolille tiedoksi.

Mikäli asian vireille panija on tyytymätön asiamiehen antamaan lausuntoon, on hänellä oikeus pyytää asian käsittelyä eettisessä neuvostossa.

Lausunnon julkistaminen

Lausunto julkaistaan nimettömänä TEN:in kotisivulla (ellei TEN toisin päätä) noin viikko sen jälkeen kun lausunto on saatettu osapuolten tietoon.

Tavoiteaika prosessin läpiviemiselle on kaksi kuukautta.

Pitääkö kaikki erimielisyydet tai huolenaiheet ilmoittaa asiamiehelle?

Reklamoijaksi ensin toteuttajalle

- Jos on tyytymättömyyttä joko **tutkimuksen kohteena** tai **tutkimusta ostavana asiakkaana** markkinatutkimuksen toteuttamiseen, siihen liittyviin eettisiin käytäntöihin, tietosuojaan tai muihin tutkimusta koskeviin asioihin, **ensimmäinen askel on ottaa yhteyttä suoraan tutkimuksen tehneeseen yritykseen**. Näin asia voidaan ratkaista suoraan tutkimusyrityksen kanssa. Se on useimmiten nopein ja yksinkertaisin tapa.

”Saako soittaa sunnuntaisin...?”

- Kaikille tutkimusyrietyksille tulee aika ajoin kyselyjä tutkimukseen osallistuneilta kuluttajilta.
 - Saako haastattelija soittaa ...?
 - Saako haastatella ...?
 - Saako kysyä ...?
 - Mistä haastattelija sai puhelinnumeroni?
 -
- TEN:in kotisivulle on tulossa kuluttajille suunnattu FAQ-osio, jossa yleisimmät kysymykset ja niihin vastaukset.
 - Lisätään julkista läpinäkyvyyttä tutkimusten toteuttamiseen liittyvistä asioista.
 - Vähennetään ”turhia” valituksia TEN:ille.

Kysyvä ei tieltä eksy...

- Joskus tutkimuksen suunnittelussa, toteuttamisessa tai raportoinnissa tulee esiin tilanteita, joissa tutkija ei ole varma siitä mikä on sääntöjen mukaista ja mikä ei.
- Jos et tiedä, niin **KYSY** !
- Asiamieheltä voi kysyä oikeaa toimintatapaa tai tulkintaa.
 - Kaikki kyselyt tehdään kirjallisesti ja niihin tulee kirjallinen vastaus.
 - Kaikki kyselyt ovat luottamuksellisia.

www.tenfinland.fi